

EN GUIDE TILL ATT
SLÄKTFORSKA OM 1900-TALET

GUIDEN ÄR FÖRFATTAD AV
DANIEL JOHNSON, APRIL 2015.

UTGÅVA 3 PUBLICERAD DEN 7 NOVEMBER 2015.

KORREKTURLÄSNING UTFÖRD AV
KRISTINA LOO

Den text som finns i detta dokument får kopieras och spridas helt fritt.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Att släktforska om 1900-talet	3
Astrid Karlsson – en miniguide	3
Personuppgifter från Skatteverket	6
Personbilden	6
Bouppteckningar från och med 1 juli 2001	7
Äktenskapsregistret	7
Adresshistorik	7
Personuppgifter från Riksarkivet	8
Personakten 1947-1991	8
Bouppteckningar upprättade före 1 juli 2001	9
Bouppteckningar från 1900-talets början	9
Krigsarkivet	10
Stamkort – information om värnpliktiga	10
Kommunarkivet	11
Betygsböcker från kommunens skolor	11
Adoptionshandlingar i Socialnämnden	11
Landstingsarkivet	12
Patientjournaler	12
Förlossningsjournaler	12
Indexerade register	13
Sveriges dödbok 1901-2013	13
Begravda i Sverige 2	14
Sveriges befolkning 1970, 1980 och 1990	15
Sveriges befolkning 1950	16
Namnindexerade födelseuppgifter 1860-1941	17
Regionala indexerade register	18
Publicerade släktträd	19
Ancestry, MyHeritage och andra "källor"	19

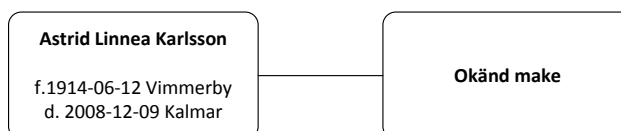
ATT SLÄKTFORSKA OM 1900-TALET

Att släktforska om anor från 1800-talet är lätt, då det finns ett rikt källmaterial av digitaliserade kyrkböcker och andra källor lättillgängliga på internet via olika aktörer. Men att släktforska på 1900-talet kräver lite mer tålamod och idériakedom. Hur gör man om man bara har ett namn på en person som dog 1998 och vill släktforska om denna? Eller när man kommer fram till sista församlingsboken innan sekretessens mur tornar upp sig? Denna lilla miniguide innehåller några tips på tillvägagångssätt. **Observera att personerna i fallet Astrid Karlsson och deras uppgifter är fiktiva** – jag vill inte ta med nu levande personer i denna miniguide.

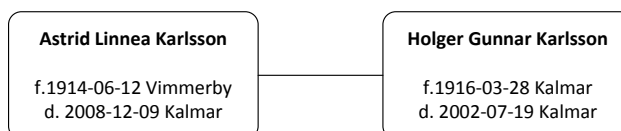
ASTRID KARLSSON – EN MINIGUIDE

Vi ska nu följa Astrid, den lilla gulliga damen som alltid var så glad, och som bodde på Blomstervägen 12 i Kalmar. Det är allt vi vet, försynt som hon var vet vi inte ens hennes födelsedag, men vi vet att hon dog vintern 2008.

Första steget är att ta reda på födelse och dödsdatum. Vi använder då **Sveriges Dödbok 1901-2013**. Eftersom vi inte har några datum söker vi på Astrid Karlsson och Karlsson. Vi får då upp flera träffar, men ser att en av dem turligt nog bodde på Blomstervägen 12. Vi har hittat Astrid, och nu har vi fått fram hennes födelsedatum, födelseort, dödsdatum samt hela hennes personnummer. Vi ser även att hon blev änka 18 juli 2002. Astrid har alltså varit gift.

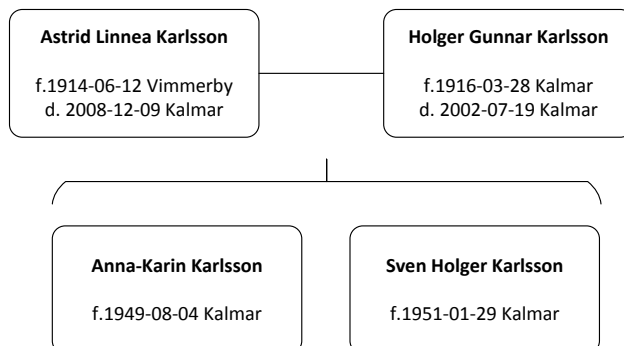

Nästa steg blir att söka i **Begravda i Sverige 2** och se om vi kan hitta hennes make. Vi söker på Astrid Karlsson och anger hennes dödsdatum. Mycket riktigt, vi hittar snabbt Astrid, och får här hennes begravningsdatum på köpet. Vi klickar på knappen "Samma grav" och där dyker Holger Karlsson upp med födelse- och dödsdatum, dock inte Holgers födelseort, den får vi gå tillbaka och söka i Sveriges dödbok. Med största sannolikhet är Astrids efternamn inte hennes flicknamn utan hon tog Karlsson när hon gifte sig med Holger.

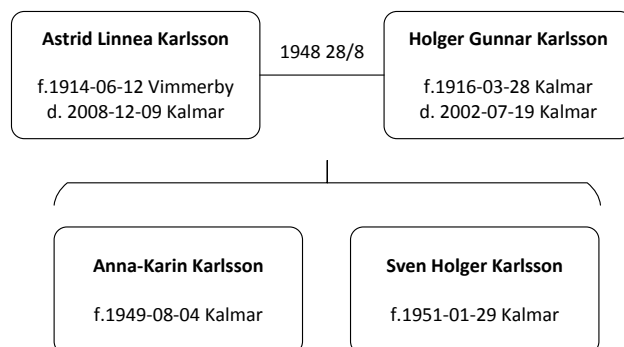
Steg 3 – bouppteckningen. Vi ska nu se om Astrid och Holger hade några barn. Då Holger dog först är hans bouppteckning mest intressant av de båda. Ifall något barn till makarna dog mellan åren 2002 och 2008 som själv inte hade barn, så finns denna person inte med i Astrids bouppteckning, utan bara i Holgers.

Då Holger dog efter sommaren 2001 ringer vi till Skatteverket och ber att få en kopia av hans bouppteckning. Tack vare att vi har Holgers fulla personnummer är det lätt för personen på Skatteverket att hitta rätt dokument, som skickas till oss via epost. Här ser vi nu att makarna hade två barn, Anna-Karin och Sven, och vi har tur, båda barnen är angivna med fulla personnummer.

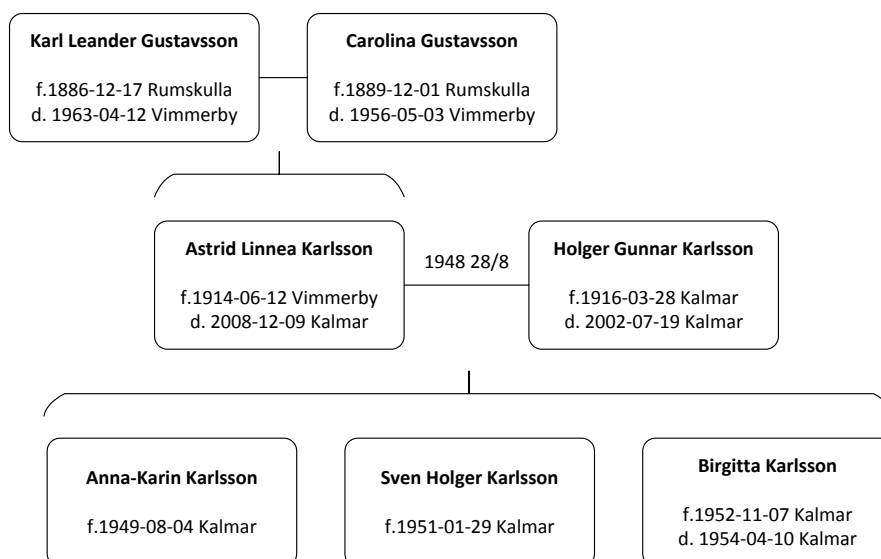
Med hjälp av www.birthday.se hittar vi Sven som nu bor i Kalmar. Men vi hittar inte ett spår efter Anna-Karin, varken på Birthday eller i Sveriges Dödbok. Vad har hänt med henne? Efter ett samtal till Skatteverket får vi veta att Anna-Karin utvandrade till Italien 20 februari 2006.

När gifte sig Astrid och Holger? Vi öppnar nu **Sveriges befolkning 1990** och söker upp Astrid. Här ser vi att de gifte sig 28 augusti 1948. Vi ser också att de redan 1990 bodde på Blomstervägen 12 i Kalmar. Går vi in på Sveriges befolkning 1970 respektive 1980 ser vi dock att makarna då bodde på Karl-Gustavs Gränd 23B i Kalmar.

Med några enkla sökningar och telefonsamtal har vi kommit en bra bit på vägen. Nästa steg blir att beställa Astrids personakt från Landsarkivet. Det är ett detaljerat dokument som täcker åren från 1947 fram till 1991. Då Astrid bodde i Kalmar 1991, så är det Landsarkivet i Vadstena som kan förse oss med en kopia, och det beställningsformuläret når vi via www.riksarkivet.se.

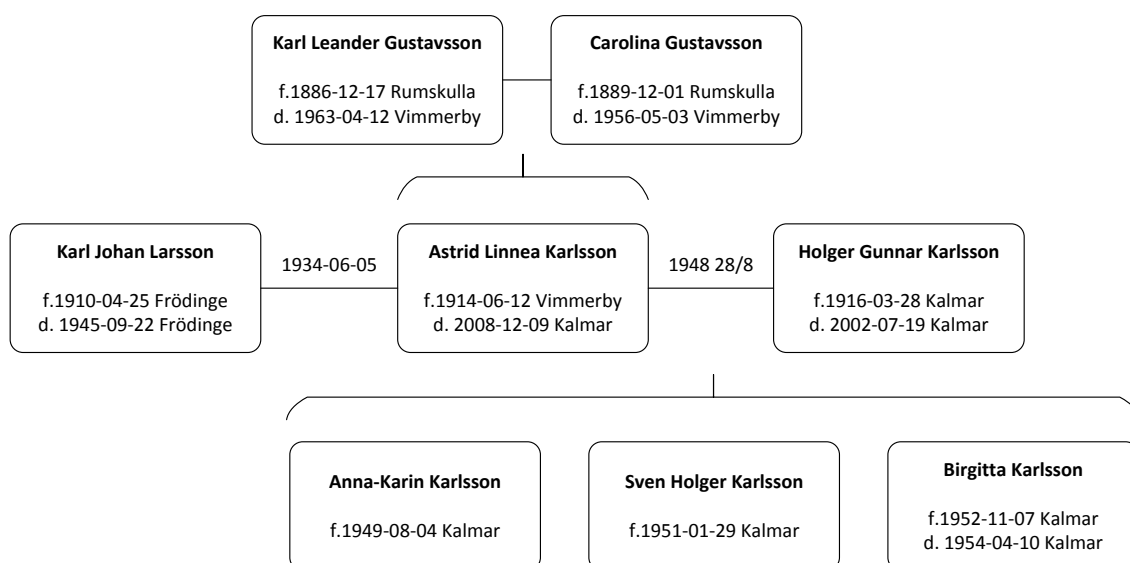
Under tiden vi väntar på att få hem personakten kan vi ägna oss åt att följa Astrid under hennes tidigaste levnadsår. Då vi vet att hon föddes i Vimmerby 12 juni 1914 är det lätt att via Arkiv Digital få fram uppgifter om hennes föräldrar. Vi får dessutom reda på att Astrids flicknamn var Gustavsson. Vi kan följa Astrid fram till 1932 i församlingsboken och ser bland annat att hon har varit tjänsteflicka hos fabrikör Alvar Eriksson.

När vi får hem Astrids personakt ser vi att hon och Holger inte har flyttat speciellt mycket under sitt äktenskap, och dessutom ser vi att de fått ytterligare en dotter, Birgitta. Hon fanns inte med i bouppteckningen, svaret finns i Sveriges Dödbok, hon dog redan 10 april 1954.

Vi har nu en sista pusselbit kvar, åren mellan 1932 och 1947. Vi vet att Astrid och Holger gifte sig 1948, men bodde Astrid i Vimmerby hela tiden fram tills hon gifte sig med Holger? Här är det nu dags att kontakta **Landsarkivet** i Vadstena, och be att få uppgifter ur församlingsböckerna för de saknade åren.

När vi får svar från Landsarkivet ser vi att Astrid flyttade till Frödinge 1934, för samma år hade hon gift sig med Karl Johan Larsson. Det äktenskapet blev dock barnlöst, och Karl Johan dog redan 1945. Då flyttade Astrid in till Vimmerby och bodde där tills hon gifte sig med Holger och flyttade ner till honom i Kalmar.

Utifrån att endast ha vetat namn, bostadsadress och vilket år Astrid dog, har vi nu fått fram hela hennes släkträd från 1900-talet. Exemplet Astrid är till för att beröra de källor som man kan använda sig av för att släktforska på 1900-talet. De källorna och flera andra kommer jag nu att beskriva mer ingående i de kommande avsnitten i detta dokument.

PERSONUPPGIFTER FRÅN SKATTEVERKET

Skatteverket är de som idag ansvarar för folkbokföringen och har uppgifter om idag alla levande personer som är folkbokförda i Sverige. Att vara folkbokförd innebär att du har ett svenskt personnummer och att du är registrerad som bosatt på en fastighet eller adress i Sverige. Kommer man från utlandet så kan man också bli folkbokförd om man planerar att bo här mer än ett år. För invandring gäller att man först har fått uppehållstillstånd innan man kan bli folkbokförd.

Folkbokföringen tog Skatteverket över från Svenska kyrkan den 1 juli 1991. Innan det hade kyrkan varit ålagda att föra bok över sina socken- och stadsbor allt sedan Karl XI:s kyrkolag från 1686, en lag som vi släktforskare borde fira varje år, utan den skulle vår hobby vara ack så mycket svårare att utföra.

När min generation växte upp ansågs fortfarande personnumret vara hemligt, även om det alltid har varit en offentlig uppgift. I fel händer kan ett personnummer användas till identitetsstöld med påföljande problem för den drabbade. Det är tur att vi släktforskare alltid har rent mjöl i påsen.

Du får med andra ord ta del av andras personnummer tillsammans med deras personuppgifter så länge det är för privat bruk, exempelvis för släktforskning. Regeln att inte publicera information om nu levande personer på internet gäller definitivt andras personnummer – för den som är intresserad kan man läsa mer i Personuppgiftslagen, den så kallade PuL.

PERSONBILDEN

I fallet Astrid Karlsson kunde vi använda oss av Sveriges dödbok i kombination med kyrkböckerna för att hitta hennes föräldrar. Men om personen fortfarande lever? Eller dog för bara några månader sedan? Då vänder vi oss till Skatteverket och begär ut den så kallade personbilden. På personbilden står följande information:

- Personens fullständiga namn samt personnummer och födelseort
- Bostadsadress, var personen är folkbokförd
- Medborgarskap samt civilstånd
- Föräldrarnas namn och hela personnummer
- Barnens namn och hela personnummer
- Om man utvandrat, till vilket land och angiven adress (adress kan vara inaktuell)

Utifrån det kan man sedan ta sig vidare bakåt på den personen lite beroende på när föräldrarna är födda, eller så får man beställa föräldrarnas personbilder också. Du får inte ut en personbild eller personnummer om personen i fråga lever med skyddad identitet. För att få ut en personbild så ringer du till Skatteverket på följande nummer:

Telefon 0771-567 567

Personbilden är inget fysiskt dokument, utan ett utdrag ur Skatteverkets databaser. Var noga med att tala om vad det är du vill ha för information - bäst är att säga att man släktforskar, inte för att man måste säga det, utan för då förstår de bättre vad du vill ha. Det kan finnas tillfällen då uppgifter i personbilden är sekretessbelagda, till exempelvis om det står om adoption eller könsbyte.

Skatteverket har även den regeln att de, till skillnad från bouppteckningar inte mailar personbilden, utan skickar den med vanlig post (ni vet i pappersform med frimärke) eller med fax (för er som inte levde på 1980-talet så är fax föregångaren till epost.)

BOUPPTECKNINGAR FRÅN OCH MED 1 JULI 2001

Bouppteckningar upprättade från och med den 1 juli 2001 förvaras hos Skatteverket och är en allmän handling. Det behöver alltså inte vara en familjemedlem som du begär ut en kopia av bouppteckningen för. Enklast är att ringa till rätt skattekontor (se nedan) och då ha personnummer och dödsdatum på den person som du söker. Personnummer får du enklast från **Sveriges dödbok 1901-2013**. Du ska vända dig till det skattekontor som ansvarar för det län där den person du söker sist var folkbokförd:

Telefon 010-577 96 00

Skattekontoret i Kalmar

Ansvarar för följande län: Kronobergs, Kalmar, Blekinge, Skåne, Hallands och Västra Götalands län (med undantag av Åmåls, Dals-Eds och Bengtfors kommuner).

Skattekontoret i Visby

Ansvarar för följande län: Stockholms, Södermanlands, Östergötlands, Jönköpings samt Gotlands län.

Skattekontoret i Härnösand

Ansvarar för följande län: Uppsala, Värmlands, Örebro, Västmanlands, Dalarnas, Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens, Norrbottens län samt Bengtfors, Dals-Ed och Åmåls kommuner i Västra Götalands län.

ÄKTENSKAPSREGISTRET

Bland Skatteverkets olika dataregister finns även det så kallade äktenskapsregistret. I det finns det information från 1921 och fram till idag om äktenskap både för äkta makar och registrerade partners. Här kan du finna uppgifter så som datum för skilsmässa, bodelningar, äktenskapsförord, gåvor mellan makar, ogiltiga vigslar med mera. Varje år förs det in omkring 40 000 uppgifter i registret, och 21 000 av dem är skilsmässor. Det är dock inte alla ingångna äktenskap som registreras i äktenskapsregistret, så får du inte någon träff där så kan det ändå ha skett en vigsel.

Detta register fördes tidigare av Statistiska centralbyrån och inleddes då det antogs en ny giftermålsbalk 1921. Den 1 oktober 2011 togs registret över av Skatteverket och det är allmän handling. För att begära ut uppgifter från registret ringer du:

010-574 93 00

För att det ska vara enkelt att hitta rätt person vill Skatteverket att du anger namn, personnummer och efternamn som ogift (om du söker en kvinna) om personen är född 1955 eller tidigare. För personer efter 1955 behövs bara fullständigt personnummer anges. Är du däremot bara ute efter vigseldatum och information om make/maka, då är det vanliga folkbokföringen du vänder dig till.

ADRESSHISTORIK

Hos Skatteverket finns också ett register med adresshistorik som innehåller de adresser en person har bott på sedan 1991. Det kan även förekomma noteringar om en person har bott på en viss adress sedan exempelvis 1975 och då är den uppgiften inskriven vid övertagandet av pastors-expeditionernas register.

PERSONUPPGIFTER FRÅN RIKSARKIVET

På våra lands- och stadsarkiv som går under Riksarkivet finns en otrolig rikedom av källor bestående av olika dokument, en del så gamla så att de härstammar från medeltiden. Men för de som söker personer från 1900-talet så är personakten och bouppteckningen de två primära källorna för information.

PERSONAKTEN 1947-1991

1947 infördes födelsenumret i Sverige. Det bestod då av födelsedatum och ett tresiffrigt nummer från vilket man kunde identifiera var i Sverige man var bosatt (den fjärde i personnumret – kontrollciffran - infördes först 1967).

1947 infördes även den så kallade personakten, ett dokument som följde med personen när den flyttade runt i Sverige, och det var Svenska kyrkan som administrerade detta dokument. Personakten är ett väldigt viktigt dokument för oss släktforskare då det ger oss en genväg till information som annars är tidskrävande, om inte omöjligt, att sammanställa. I personakten skrevs följande uppgifter in:

- Personens fullständiga namn samt personnummer och födelseort
- Yrke
- Föräldrar med namn, födelseort samt födelsenummer
- Äktenskap, när man vigdes/skiljdes, makes/makas namn, personnummer och födelseort
- Barnens namn, födelsenummer och födelseort samt den andre föräldrarnas namn och personnummer
- Flyttningar från/till församling med datum och sidohänvisning i församlingsboken
- Dödsdatum/ort, dödsorsak
- Om personen utvandrade och i så fall vart

Man ska dock tänka på att personakten kan vara ofullständig och att fel kan förekomma. Var man över 15 år noterades inte föräldrarna, detta började man inte göra förrän 1967. Likaså noterades inte barn som var över 15 år på föräldrarnas personakt. Men dokumentet är ändå en värdefull källa till information och kan beställas från respektive landsarkiv (som handhar dokument för den ort där personen dog om döden inträffade före 1991, alternativt där personen bodde 1991).

Personakt blad nr 1		2) Efternamn Johansson		970919-681	
Akten omfattar blad nr 1, 2, 3		1) Förnamn Kasper Bertil Johannes		Födelseort (föd.-ort)	
5) Yrke <i>skolelärare, skoleläsare, lärare vid skola</i>		-Ätt		Löknevi H	
8) Födelsehemort (föd.-ort) (se ovan)		7) Stam, nation. Län/stad		9) Lyte 6811	
10) Trostekenelse döpt		11) <i>av kyrkan döpt F & DB</i>		12) Kopfrim. m. m. K.N.	
13) Börd m. m.		14) Reg. & sjömanshus		15) Värnpl. Frik.	
16) Föräldrar		efternamn, förnamn och födelsehemort		födelsedatum och nummer	
Fader				år mån. dag nr	
Moder					
17) Äktenskap		nr ingångset upplöst		makes efternamn, förnamn och födelsehemort	
2 år mån. dag		år mån. dag		födelsedatum och nummer	
32 10 14		52 12 18		Johansson f Gustavsson Ebba Elvira Leonida Löknevi, Kalm	
5 2 8		62 03 27		Johansson f. Larsson, Britta Louisa Löknevi	
4 65 08 26		5 67 03 14		Johansson, f. Borg, Majken Viola, Metala, Östg.	
18) kön		födelsedatum och nummer		T. A. namn (övre raden) och födelsehemort (undre raden)	
				den andras av föräldrarnas namn	
				födelsedatum och nummer	

BOUPPTECKNINGAR UPPRÄTTADE FÖRE 1 JULI 2001

Bouppteckningar upprättade före 1 juli 2001 förvaras hos respektive landsarkiv. Enklast är att gå in på:

<http://riksarkivet.se/bouppteckning>

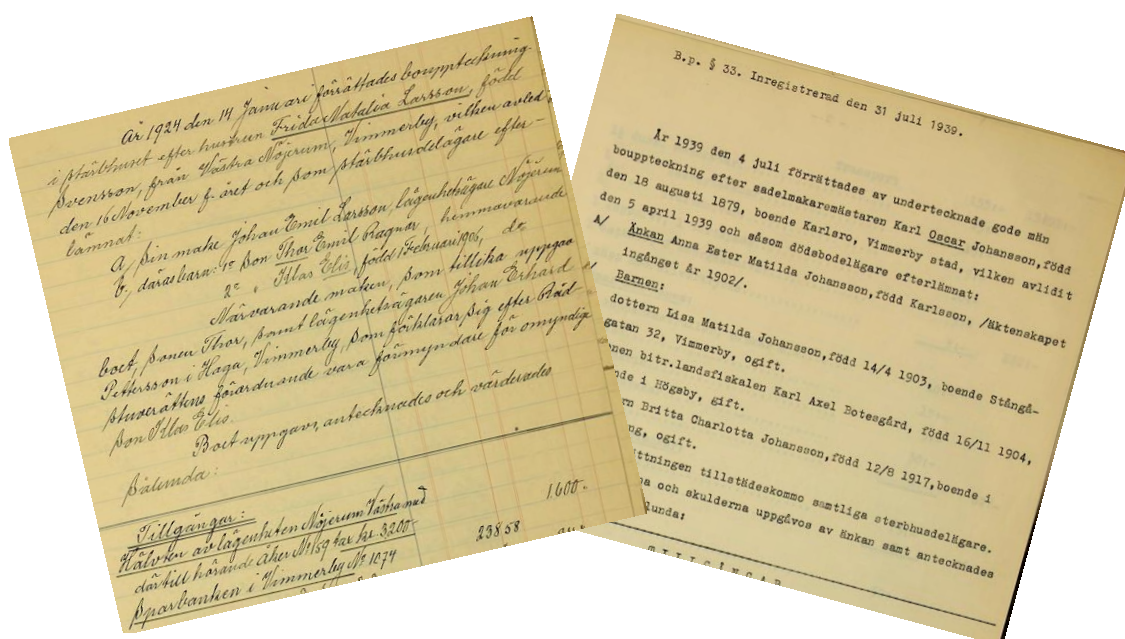
...och använda det beställningsformuläret. Leveranstid kan variera, men brukar som regel vara 2-3 veckor. Även här är det en fördel om du känner till den avlidna personens personnummer och anger detta.

Det mest intressanta för en släktforskare i en bouppteckning är förstås vilka barn som personen hade. I de senare bouppteckningarna står som regel hela personnumret på respektive barn angivet, men beställer du äldre bouppteckningar från 1950- och 60-talen står som regel inga personnummer på barnen, utan bara den adress som de bodde på vid upprättandet av bouppteckningen. Det skulle kunna innebära att det blir svårare att hitta rätt Lars Svensson som bodde 1956 i Kalmar, men då är knepet att beställa personbilden för den avlidna från landsarkivet, och därigenom åtminstone få födelsedatum på barnen.

Vad mer innehåller en bouppteckning? Det är lite olika, men den mest grundläggande informationen är civilstånd, make/maka, barn, vilket yrke/titel som personen hade, tillgångar, skulder och avgående poster (begravningskostnader etc.) samt vilka som var närvarande vid förrättningen. Sen kan det förekomma kompletterande dokument så som testamente, äktenskapsförord och gåvobrev.

BOUPPTECKNINGAR FRÅN 1900-TALET'S BÖRJAN

Arkiv Digital har just nu stort fokus på att digitalisera (fotografera av) bouppteckningar även från 1900-talets början, så gå gärna in på www.arkivdigital.se för att se om just den tidsperiod och ort du är intresserad av finns digitaliserad. Även SVAR håller på att digitalisera bouppteckningar så även här är det idé att se efter om den bouppteckning du söker finns.

KRIGSARKIVET

Fram till 1995 var Krigsarkivet arkiv för de myndigheter som låg under försvarsdepartementet, men idag är Krigsarkivet, förkortat KRA, en del av Riksarkivet. Även detta arkiv är omfattande med 72 000 hyllmeter med dokument, böcker och kartor från 1600-talet fram till idag. Men det som är mest intressant för den som forskar om anor från 1900-talet är de så kallade stamkortet.

STAMKORT – INFORMATION OM VÄRNPLIKTIGA

1901 infördes den allmänna värnplikten i Sverige och ersatte indelningsverket. De första åren, 1902-1918 användes inskrivningslängder, men för varje person som gjorde värnplikt mellan 1919 och 1969 fylldes det i ett så kallat stamkort. I Krigsarkivet finns det 2,5 miljoner stamkort. På stamkortet kan man se när värnplikten började, vilken tjänstgöring personen gjort, grundutbildning, repövningar och anstånd. Tyvärr har viss utrensning skett av stamkortet, så det kan förekomma att det saknas kort för din släkting.

För att få ta del av en släktings stamkort måste man ange personens födelsedatum och bostadsort när han frikallades. För den senare perioden fram till 1969 är det också bra att kunna ange personnummer för att det ska gå lättare att hitta rätt stamkort. 1969 ersattes stamkortet med datasystem.

För att skicka din förfrågan till Krigsarkivet använder du med fördel detta formulär:

<http://riksarkivet.se/varnplikt>

Du kan även ringa **010-476 75 90** eller maila till **registrator.kra@riksarkivet.se** om du inte har möjlighet att besöka arkivet på plats i Stockholm.

KOMMUNARKIVET

Även på våra kommuner finns det arkiv med många hyllmeter av samlade dokument och källor. Det som brukar vara mest förekommande för en släktforskare att hämta här är uppgifter om skolgång och betyg ur de så kallade betygskatalogerna.

BETYGSBÖCKER FRÅN KOMMUNENS SKOLOR

Skolbetyg är ett av de dokument som faktiskt ännu inte tagit sig till landsarkiven, så har man tur kan man hitta skolbetyg för sina släktingar ända tillbaka till 1880-talet fram till idag i kommunens arkiv. Skolbetygen är samlade i så kallade betygskataloger och är allmän handling. Har man långt till den kommun som förvarar din släktings betyg kan du ta kontakt med kommunens arkivarie och få hjälp den vägen.

I kommunens arkiv hittar du den huvudbok (matrikel) där elever skrevs in i tur och ordning med varsitt löpnummer – ett nummer som återkommer i andra böcker. Vidare antecknades fullständigt namn, födelsedatum, målsmans namn, yrke och hemvist, samt inskrivningsdatum. Dessutom antecknades närvaro och elevens kunskaper vid in- eller utflyttning.

När man hittat en elevs löpnummer är det dags att gå över till betygs- och examenskatalogerna i arkivet, och det är nu det börjar bli intressant. Här hittar du vilka ämnen eleven studerat för varje läsår, betyg i ämnena, när terminen började och slutade, samt antal giltiga och ogiltiga frånvarodagar. Du får även veta skolans namn och vem som var lärare. Allt detta är allmän handling. Skolmatriklar/huvudbok och examensböcker har funnits sedan 1600-talet.

Huvudboken/matrikeln verkar upphöra i sin klassiska form under de sista åren av 1950-talet när man kikar runt i de olika kommunarkiven, men självklart förs det i dag digitala register över eleverna. Betygskataloger finns dock kvar än idag, tillgängliga i respektive kommunarkiv.

		Examenskatalog vid slutet av terminen d. / 19 och terminen a																									
3		34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57		
Lärjungens namn, målsmans namn och hemvist.		Betyg för																				Tillhör klass					
		Upp- föran- de.	Flit.	Kris- ten- doms- kun- skap.	Läs- äng och muntl. språk- framt- lära:	Skri- vning och språk- lära:	Räk- ning.	Geo- metri.	Na- tur- kun- nig- het.	Geo- grafi.	Histo- ria.	Teek- ning.	Val- skriv- ning.	Sång.	Träd- gårds- sköt- sel.	Gym- na- stik och lek.	Slöjd.	Hus- lig eko- nomi.									
																		I	II	III							
																		1	2	3	4						
Anna Johansson		A	A	AB	AB	a	AB	Be	AB	AB	AB	AB	AB	AB	-	Ba										/	
H. Johansson Kalsjö		A	A	A	a	A	a	AB	AB	AB	AB	AB	a	AB	-	Ba											/
H. Johansson Karl Johansson Ströddarsfall		A	A	A	a	A	A	AB	AB	AB	a	AB	Be	B													/

ADOPTIONSHANDLINGAR I SOCIALNÄMNDEN

Från och med 1918 blev det möjligt att adoptera i Sverige. Dock var ärendet tvunget att godkännas i domstol från fall till fall, och tillståndet kunde alltså ges av en häradsrätt, rådhusrätt eller tingsrätt. Dessutom skulle kommunens socialnämnd godkänna adoptionen. I kommunarkivet kan man därför hitta dokument gällande adoptioner.

LANDSTINGSARKIVET

Landstingsarkivet är en källa av information som man först kanske inte tänker på när man släktforskar, men även här finns godbitar att ta del av. Det var kommunalförordningarna 1862 som låg till grund för tillkomsten av Sveriges landsting, och det äldsta källmaterialet (om det finns bevarat) är alltså från mitten av 1860-talet. Jag misstänker också att det skiljer sig mellan de olika landstingsarkiven vad för typ av handlingar som finns arkiverat, men de två viktigaste är patientjournalen och förlossningsjournalen.

Vidare kan det finnas dokument om barn som kommit till barnhem under 1900-talet. Vid ankomst gjordes då en hälsoundersökning och därutöver antecknades uppgift om barnets föräldrar, syskon och eventuellt andra till barnet närstående personer. Självklart dokumenterades även barnets vistelse på barnhemmet, samt in- och utskrivningsdatum.

När du begär ut uppgifter, framför allt om patientjournalen så var tydlig med vad det är du vill ha tillsänt dig då det kan finnas många sidor om en och samma person, till och med feberdiagram som kanske inte är så intressant att ta del av, och ju fler kopior, desto dyrare blir det. Självklart kan du, om du har tid och möjlighet själv besöka arkivet.

PATIENTJURNALER

Äldre patientjournaler och journaler från nerlagda sjukhus/lasarett förvaras i landstingsarkivet och nyare journaler hos respektive sjukhus. Tänk på att patientjournaler är svårare att få ut, då de är sekretessbelagt arkivmaterial, följande regler gäller:

- Du har rätt att få ta del av din egen journal.
- Du kan få ut journal för avliden person om det är mer än 70 år sedan personen dog.
- Du kan få ut journal om du har medgivande från den det berör.
- Dog personen för mindre än 70 år sedan och har barn, måste du få medgivande från ett av barnen för att få ut journalen.

Slutligen kan du få vara beredd på att styrka ditt släktskap med intyg från folkbokföringen. Man ska också tänka på att informationen kan vara ganska detaljerad, och det kan vara rätt sorglig läsning när man tar del av sina släktingars journaler.

FÖRLOSSNING SJURNALER

Ända in på 1900-talet var det allra vanligaste att föda sitt barn hemma, men under mellankrigstiden blev det allt vanligare att man födde sitt barn på lasarettet. I 1928 års sjukvårdslag fastställdes att landstingen skulle se till att det fanns anstaltsvård vid barnafödande, men på det följde det flera år av diskussioner under vilken tid kommunerna fortfarande stod för förlossningsvården. Först 1937 tillkom lagen om anställande av distriktsbarnmorskor, och då överfördes ansvaret officiellt till landstingen gällande förlossningsvård.

Förlossningsjournalerna (och barnmorskeböckerna) kan vara intressant läsning; här kan du få veta vilken tid på dygnet din farfar föddes, hur förlossningen gick och information om modern. Självklart är detta material av varierande omfattning, ibland är anteckningarna mer sparsamma.

Förlossningsjournalen/barnmorskeboken brukar också vara ett av de sista halmstråna för att hitta en okänd fader – men ha inga förhoppningar då det är mycket sällan barnmorskan antecknade just denna uppgift.

INDEXERADE REGISTER

Med indexerat register menas en sökbar databas. I den kan man söka på ett eller flera sökord så som namn, födelsedatum eller ort och få upp ett antal poster (personer) som matchar sökningen. Dessa register är värdefulla att använda då man snabbt kan hitta information som gömmer sig i originalböckerna. Det man får ha i åtanke är att många av de indexerade registren är avskrifter av originaltext, det vill säga en människa som skrivit av texten, vilket gör att det kan förekomma felaktigheter i registret. Ett undantag är registren Sveriges befolkning 1970, 1980 samt 1990 då de kommer från Skatteverkets dataregister.

SVERIGES DÖDBOK 1901-2013

Sveriges dödbok är enligt mig det mest användbara och värdefulla rikstäckande registret för släktforskning på 1900-talet. Den senaste versionen är version 6 som gavs ut i augusti 2014 och omfattar 9 290 000 poster med personer som dött i Sverige under åren 1901-2013. Det har tagits beslut om en 7:e utgåva, som då kommer att omfatta tiden från 1860 och framåt, och den beräknas ges ut omkring 2017-2018.

DVD-skivan kan man köpa hos Riksarkivet för 500 kronor eller på Röttters bokhandel (<http://rotterbokhandeln.se/>) för 600 kronor. Sveriges dödbok finns även tillgänglig på USB.

Här kommer ett tips när du söker i Sveriges dödbok efter make/maka. Här har vi Anna Lovisa Liljedahl som blev änka 4 februari 1947. Söker vi då på Felestad och dödsdatum 19470204 hittar vi enkelt hennes make Olof Liljedahl.

Sveriges dödbok 1901-2013

Sveriges Släktforskarförbund SVERIGES DÖDBOK 1901 - 2013

12 valda 0 RENSA

Alexandersson, Anna Louisa	18670902
Andersson, Anna Kristina	18700116-714
Berggren, Anna Elise	18570416-240
Johansson, Anna Matilda	18720729
Johansson, Anna Sofia	18710124
Johansson, Anna Sofia	18900722
Jonsson, Anna Augusta	18660501-240
Kristoffersson, Anna Kristina	18611212-272
Liljedahl, Anna Lovisa	18730119
Olsson, Anna Bernera	18810629-334
Svensson, Anna Charlotta	18580915
Svensson, Anna Sofia	18600831

18730119

Liljedahl, Anna Lovisa

Felestad 10:1

Död 18/12 1947.

Kyrkobokförd i Felestad (Malmöhus län, Skåne).

Född 19/1 1873 i Värnamo (Jönköpings län, Småland).

Änka (4/2 1947).

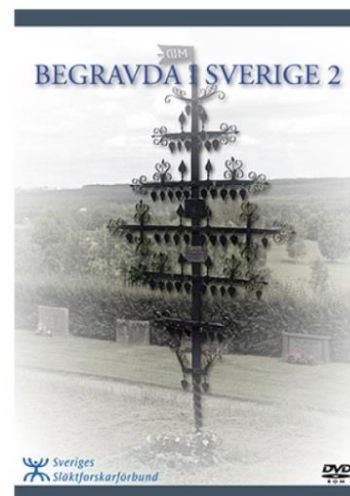
Motsvarande folkbokföringsförsamling(ar) 1/1 2014:
Svalöv, Svalövs kn (Skåne län, Skåne)

BEGRAVDA I SVERIGE 2

Begravda i Sverige 2 är resultatet av ett samarbete mellan Sveriges släktforskarförbund och de svenska kyrkogårdsförvaltningarna. Det är ett rikstäckande register över drygt 6,4 miljoner begravda personer på omkring 3000 kyrkogårdar.

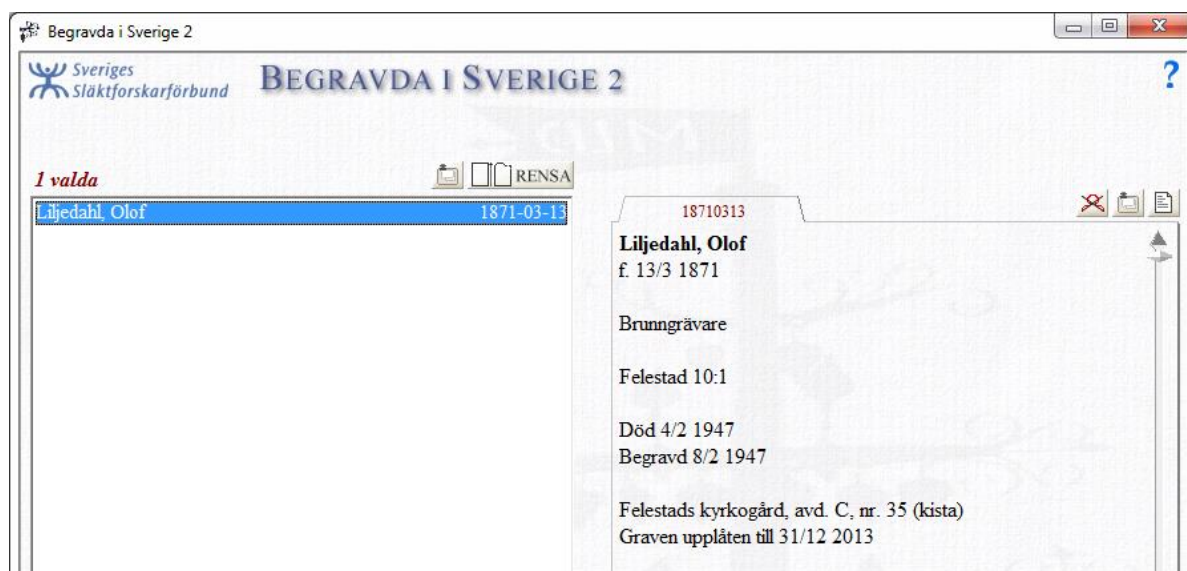
Den stora fördelen med detta register är att man får veta vem mer som är begravd i samma grav – ett bra sätt att få reda på make/maka till den avlidna. Man kan även se hur länge graven är upplåten, alltså om den finns kvar att besöka idag.

Drygt fem procent av Sveriges kyrkogårdsförvaltningar är ännu inte digitaliserade, och många av de registrerade kyrkogårdarna är inte fullständiga. Därför förekommer det ibland att man inte hittar den person man söker.

DVD:n finns att köpa hos Riksarkivet (495 kronor) eller på Rötters bokhandel (595 kronor).

I Begravda i Sverige 2 kan man se vilka personer som är begravda i samma grav. Det är ett bra sätt att hitta make/maka till den avlidna. Men tänk på att det inte är ovanligt att ett gift par begravdes i var sin grav. Söker vi upp Olof Liljedahl ser vi att han är begravd i grav nr 35 på avdelning C, men att han är ensam i graven (knappen "Samma grav" visas inte). Söker vi upp Anna Lovisa får vi svaret – hon begravdes i grav nummer 34, alltså graven bredvid Olofs.

Utöver Begravda i Sverige 2 finns det flera gravregister publicerade på internet:

För begravda i Stockholm:
Diverse kyrkogårdar/gravar

<http://hittagraven.stockholm.se/>
<http://www.svenskagravar.se/>
<http://www.gravar.se/>
<http://www.finngraven.se/>
<http://grav.genealogi.se/Gravsoklist.php>

SVERIGES BEFOLKNING 1970, 1980 OCH 1990

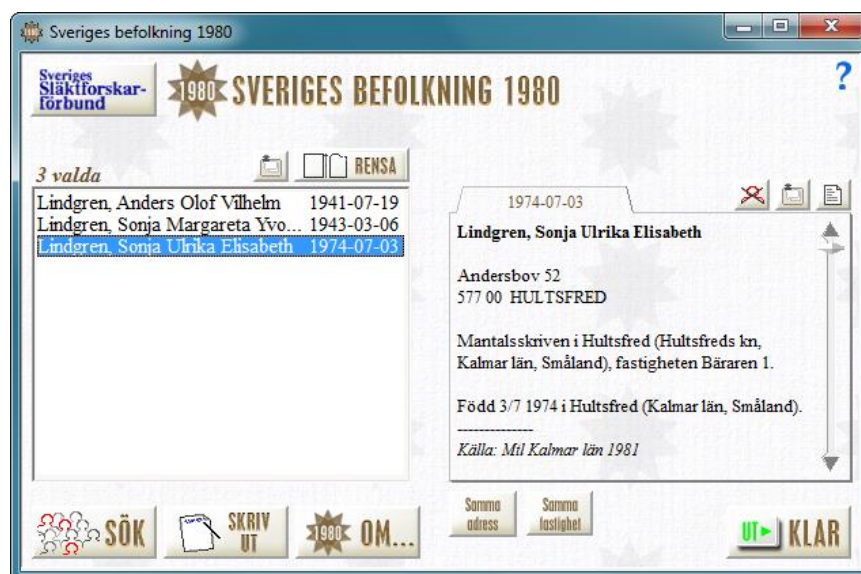
Riksarkivet (SVAR) har i samarbete med Sveriges släktforskarförbund tagit fram en rad olika sökbara databaser baserade på mantalslängderna. Det finns idag databaser för åren 1880, 1890, 1900 och 1910 att söka i då man forskar om personer födda på 1800-talet och då 1900-talet var ungt. Men de mer intressanta registren då man letar efter personer på 1900-talet är de från **1970, 1980 och 1990**.

Databaserna kan köpas på skiva för installation i den egna datorn. Har man abonnemang hos Riksarkivet kan man söka i alla databaserna på internet. På Riksarkivets sida har man dessutom tillgång till de delar av 1860, 1870 och 1930 som är färdiga.

Dessa databaser är användbara på flera olika sätt:

- Att få reda på vilka som ingick i en persons familj vid respektive år.
- Hitta människor som inte finns med i Skatteverkets register pga. att de dog innan 1991.
- Hitta personer som du tappat spåret efter i din släktforskning.
- Eller varför inte spåra klasskamrater från det man gick i skolan.

I databaserna kan du söka på namn, födelsedatum och/eller födelseort samt boendeort. Informationen du får fram i de tre olika databaserna (1970/80/90) är densamma, förutom att du i 1990 års version även får information om äktenskap.

1970 års version baseras på 1971 års mantalslängd vilken faktiskt är Skatteverkets äldsta bevarade datoriserade register. Den omfattar 8 072 793 personer, medan 1980 omfattar drygt 8,3 miljoner personer och 1990 nästan 8,6 miljoner personer.

Sammanfattningsvis är dessa databaser ett bra komplement till Sveriges dödbok. Det är nog många med mig som önskar att det fanns en Sveriges befolkning 2000 och 2010 också, men några sådana kommer med största sannolikhet inte att släppas då det inte upprättats några mantalslängder efter 1991.

Självklart pågår det fler indexeringsprojekt baserade på övriga mantalslängder. 1930 planeras släppas på DVD/USB 2018, och under 2016 kommer troligen 1960 års befolkning att finnas tillgänglig hos Arkiv Digital, där redan 1950 års mantalslängd finns sökbar, se nästa sida.

SVERIGES BEFOLKNING 1950

Hösten 2015 publicerade Arkiv Digital databasen Sveriges befolkning 1950 - en väldigt användbar och efterlängtd databas då den avslöjar hemligheter från 1940-talet. Databasen är åtkomlig från Arkiv Digitals program version 2.0 och är med andra ord gratis för de som har abonnemang.

Efter att ha klickat på Sök i register får man upp en sökruta i vilken man fyller i ett relevant sökord. Här kan man söka på namn, datum, ort etc. för att hitta den person som man söker.

I skrivande stund då version 2.0 fortfarande är under utveckling finns bara en sökruta, men Arkiv Digital har meddelat att det kommer tillkomma möjlighet till avancerad sökning vilket är en bra idé då man kan bli mer specifik i sina sökparametrar.

När man klickat på Sök (eller Enter) presenteras sökresultatet till höger.

Q Sökning

Registersök i Söktips

Karl Johansson 1945-01-05

Registerkälla

Sveriges befolkning 1950

Sök

Vad kan man då hitta för information i registret? Förutom det uppenbara som namn, födelsedatum och födelseplats, får man även veta titel/yrke, värnpliktsnummer och bostadsadress. Man får dessutom veta civilstatus, och datum för vigsel om man är gift.

I den nedre delen av fönstret listas vilka fler personer som bodde i samma hushåll. Självklart är dessa klickbara så att du snabbt kan hoppa mellan de personer som bodde på samma adress. Dock är släktskapet mellan personerna inte angivet.

Slutligen finns det för en del personer en länk till födelseboken. Klickar man på den länken kommer man till rätt volym (födelsebok). Dock kommer man till första sidan och inte till den sida i boken där personen är antecknad, men det är gott nog.

Karl Gustaf Karlsson, född 1914-11-14 - Sveriges befolkning 1950

Förnamn	Karl Gustaf
Efternamn	Karlsson
Födelsedatum	1914-11-14
Födelseplats	Jönköpings Kristina, Jönköpings län
Civilstatus	Gift man 1944-11-04
Title/Yrke	Maskintvättare
Värnpliktsnr	101-20-34
Mantalskriven	Jönköping Kristina

Tidigare mantalskrivning

1946: Droskan Stg 35, Jönköpings Kristina, Jönköpings län

1946:

Länkar

[Födelsebok Jönköpings Kristina C:15 \(1909-1917\)](#)

Samma hushåll

Karl Gustaf Karlsson	1914-11-14
Birgit Linnéa Karlsson	1920-11-01
Ulla-Britt Anna Linnéa Karlsson	1947-07-02
Karl Åke Verner Karlsson	1950-06-26

Sveriges befolkning 1950 baseras på 1951 års mantalslängd. Då det är en avskrift (en andrahandskälla) så kan det förekomma fel. Använd databasen precis som andra databaser – som ett bra hjälpmedel att hitta information, men försök alltid kontrollera uppgifter mot originalkälla.

NAMNINDEXERADE FÖDELSEUPPGIFTER 1860-1941

Hos Ancestry finns ett register som heter Namnindexerade födelseuppgifter 1860-1941. Registret baseras på de så kallade SCB-registren och är med andra ord avskrift av en andrahandskälla. Med detta i åtanke – att det kan förekomma fel och även saknas information – är registret ändå klart intressant att använda när man söker personer födda på första delen av 1900-talet. Registret innehåller 12,2 miljoner poster.

Man behöver inte vara betalande medlem för att söka i registret, utan det räcker med ett gratiskonto. Vill du däremot klicka och få upp den digitaliserade bilden från vilken uppgiften kommer så måste du ha ett betalabonnemang.

Du kan här söka på en rad olika data, allt från namn, födelsedatum och ort till föräldrars namn och födelsedatum.

Tänk på att bocka i att det exempelvis är exakt det angivna födelseåret du vill söka på för att minimera antalet resultatposter. Däremot kan det självklart vara bra att kunna söka på en period när man inte är riktigt säker på vilket år personen föddes, men det blir lätt väldigt många poster att gå igenom innan man hittar rätt person.

SÖK Matcha alla termer exakt

För- & andranamn

Föddes **Dag** **Månad** **Årtal** **Plats** Församling, Län, Land

Livshändelser Församling, Län, Land

Lägg till släkting: Far Mor

Far **För- & andranamn** **Efternamn**

Mor

1–14 av 14 resultat

Granska register	Barnets förnamn	Födelsedatum	Födelseort	Föräldrarnas namn	Visa bilder
Visa register	Åke Vilhelm Torsten	29 nov 1917	Tidersrum, Östergötland	Karl Oskar Vilhelm Jonsson, Emilia Andersson	
Visa register	Karl Sune	29 nov 1917	Ledberg, Östergötland	Karl Elias Karlsson, Regina Andersson	
Visa register	Sigrid Signe Matilda	29 nov 1917	Rystad, Östergötland	Carl Johan Allard, Igni Matilda Asp	
Visa register	Gunne Karin Augusta	29 nov 1917	Svinhult, Östergötland	Karl Gustaf Karlsson, Signe Wilhelmina Edlund	

Det du kan hitta i detta register är barnets fulla namn, födelsedatum, ort, far och mor samt deras födelsedatum. Man kan även hitta information om föräldrars yrke, religion, nationalitet, moderns flicknamn samt civilstatus.

REGIONALA INDEXERADE REGISTER

Runt om i Sverige pågår det och har pågått under många år olika projekt med att indexera framför allt födelse- vigsel- samt dödböcker för den egna regionens socknar och städer. För oss i Småland har vi haft privilegiet att använda de så kallade PLF-skivorna som skapats under projektledning av Sam Blixt på Person- och lokalhistoriskt forskarcentrum i Oskarshamn. I PFL-registren finns information ända fram till 1970 för vissa församlingar.

Namn	Datum
2740 valda	
Göte Veine Oskar Arvid	1940-09-14
Göte Villy Filip	1940-05-02
Hanna Ingegerd Monica	1940-02-01
Hans Alvar	1940-10-30
Hans Bertil	1940-08-06
Hans Bertil	1940-11-05
Hans Börje	1940-06-14
Hans Börje Roland	1940-06-02
Hans Egon	1940-10-02
Hans Enik Göran	1940-07-05
Hans Enik Valter	1940-07-02
Hans Gunnar	1940-07-08
Hans Göran Eidor	1940-07-28
Hans Göran Verner	1940-02-23
Hans Görgen	1940-04-13
Hans Gösta Johnny	1940-05-23
Hans Harry Roland	1940-06-11
Hans Ingvar Lellebror	1940-04-27
Hans Joel	1940-10-02

Hans Egon
Född 2/10 1940 i Östrahult 1, Vena (H)

Far
Svensson, Karl Erik Gunnar
Lägenhetsägare, 19060122

Mor
F. Nilsson, Ebba Greta Linnéa
Hustru, 19051220
Östrahult 1

Dopvittnen
Fru Augusta Josefina Olsson, Fagerhult Kristdala, Jämt
Fadem

Övriga uppgifter
Församlingskod: 086006
Pagina i Husförhörboken: 633
Föräldrarna Vigda: 19311211
Ny Post/Uppdaterat: 20070504

Här ovan ett exempel från CD 2 (version 2013) där vi ser information om Hans Egon. Vi ser var och när han föddes, föräldrarnas namn och födeseuppgifter samt när de vigdes, dopvittningen, och till och med hänvisning till rätt sida i församlingsboken.

Så hör dig för med släktforskarföreningarna i dina egna trakter, troligen har de motsvarande projekt. Många föreningar väljer att ge ut sina indexerade register på CD/DVD för att få in pengar till sin förening, och några (inklusive privatpersoner) väljer att lägga ut registren tillgängliga på internet.

Ytterligare ett regionalt indexerat register som bör nämnas är Rotemansarkivet för Stockholm stad. Det sträcker sig från 1878 fram till 1926 och innehåller drygt 4,3 miljoner poster. En välkommen hjälp då släktforskning om anor i Stockholm skiljer sig markant mot övriga landets socknar och städer. Rotemansarkivet hittar du på följande länk:

<http://www2.ssa.stockholm.se/Rotemannen2012/Search.aspx>

Det man ska tänka på är att arbetet med att registrera alla uppgifter från originalböckerna utförs av individer, och då kommer automatiskt den mänskliga faktorn in, så fel kan förekomma bland uppgifterna. Så aldrig dessa register som originalkällor, utan endast en snabb genväg till att själv hitta uppgifterna i originalböckerna. Samtidigt ska man ha i åtanke att de som arbetar i dessa projekt nästan uteslutande gör det ideellt, och ska därför ha en stor eloge för det arbete de utför.

PUBLICERADE SLÄKTTRÄD

ANCESTRY, MYHERITAGE OCH ANDRA "KÄLLOR"

Sist i denna guide om forskning om 1900-talets släktingar tänkte jag nämna publicerade släktträd på internet. Hos en växande skara aktörer så som Ancestry, MyHeritage med flera finns det möjlighet att publicera sitt släktträd. Det är sedan lätt för andra – inte minst nya släktforskare – att botanisera i dessa träd och kopiera uppgifter.

MEN, jag vill sätta upp ett varningstecken här. Precis som det kan förekomma fel i din egen släktforskning, eller varför inte den som du fick av din mormors bror gjord på 1970-talet, så förekommer det fel även i dessa publicerade släktträd.

Var klok och använd därför de publika släktträden endast som ledtrådar då du själv kört fast eller missat något – inte som fakta. Alla uppgifter bör kontrolleras mot originalkälla så att du själv verifierar att uppgifterna är korrekta. Var också noggrann när du verifierar en uppgift. Står det i trädet att Anna Jonsdotter föddes 21 mars 1843, och du hittar en Anna i födelseboken det datumet, så kan det ändå vara fel. Det kan faktiskt vara så att personen som sökte Anna hade endast hennes födelseår, och tog fel Anna då han missade att det föddes ytterligare en Anna den 18 oktober som faktiskt var rätt ana. Sönt är lätt att missa om man inte är metodisk och litar för mycket på det som står på internet.

Det finns också ett påtagligt problem med att det är så lätt att kopiera andras träd och importera andras GedCom-filer i din egen databas. Det underlättar nämligen spridningen av ett fel, och till sist förekommer felet i så många träd att många tänker "nog måste det väl stämma?".

Självklart kan man ha mycket nytta av andras forskning, så länge som man har i åtanke att även den mest erfarna forskaren kan göra fel. Man kan hitta kopplingar och anfäder man själv har missat, man kanske själv har dragit felaktiga slutsatser som man tyckte var korrekta, men som man genom andras forskning får sig en tankeställare om.